

Kontatuko dutena

Idatzi hau irakurri orduko “eskolak” has-tear egongo diren arren, udako oporren hondarrean ari naiz

DANI BLANCO

Ana Urkiza

Padron

Sarasola

idazten, eta sentipen hits batek nau gidatzen. Eguraldiak, oro har, lagundu du baina paisaian, aldetak nabarmenak izan dira. Hirietako kaleak eta herrietako jaiak ikusgarri aldatu dira. Hirietako kaleak atzerriko hizkuntzek harrapatu dituzte; Espainiako Gobernuaren laguntzaz antolatutako ekintza guztiak kartel erraldioen bidez present egon dira han eta hemen; parkeetan, Asociación de Escritores de Euskadik antolatutako emanaldiaz gozatu ahal izan dugu, Escritores de Euskadi horren baitan euskaradunik sartzen ez bada ere, maleruski; eta euskarazko antzerkiak kale kantoitxoren bat izan du, han edo hemen, antzokietako eta kaleetako produkzio handien gibelean... Herrietako giroa “ere” lasaia izan da. Ez da Euskal Telebistara heltzeko adinako istilurik izan. Gauzak orduantxe okertzen baitira: telebistara heltzen direnean. Bitartean, blog-ek dena ondo doala aitortu dute, telebistaren ikus-entzule faltan.

Esaten ari nintzena, bada. Lasaiak izan direla herrietako jaiak “ere”. Baina aldaketa batek harrapatu du nire gogo. Tabernek mahaiak eta aulkiak atera dituzte kaleetara. Txoko guztiak terrazaz bete dira. Eta terrazak eguraldi onaz eta giroaz gozatu nahi duen jendeaz. Baina jendea egonean da egon. Begira. Ia-ia pentsatzera ere ausartu gabe. Eta horrela bazkal edo afal ordura arte. Eta, jateko ordua heldutakoan, lekuan bertan plater konbinatu bat hartu eta aurrealdetik pasatzen den ikusminari begira pasatuko dituzte gainontzeko orduak, edo beste jatetxe edo taberna zuloren batera egingo dute alde. Aulkitik aulkira.

Orain arte, areago bildu izan gara, ospakizun berezietan, batez ere, koadrila handiak urliaren edo sendiaren

lonjan, edo garajeen, edo txokoan. Beti izan da janaria erosten eta prestatzen abilik, baita ondoko jai-giroa antolatzen treberik ere. Aurretik tomatea entsaladan, ondotik marmitakoa edo atun errea eta izozki banarekin bukatzeko ez da asko behar. Hori bai, postrerako esku soinu edo txistua eta danbolina behar.

Eta horiek ezean, gitarrarekin ere konformatu izan gara.

Orain ez bada. Orain, joera, jatetxera joatea da. Eta ez koadrila handitan, kontatutako bikote kopuruetan baizik. Aitzitik, arazoa ez da krisia. Eroapena eta lanerako gogo falta baizik. Aspertu eta alfertu egin gara. Aspertu, “beti batzuk” izateaz lana egiten dutenak. Alfertu, ondo pasatzeko ere norbanako bakoitzak zein nolako ekarpena egin dezakeen pentsatzeko. Ondorioa, denok jatetxera eta *pax cristi*.

Ingurukoekin aztertu dut egoera eta krisia ez da gaitza. Jendeak ez baitu lehen baino afari edo bazkari gutxiago egiten. Konpromiso gutxiago eskatzen dizkion afari edo bazkariak baizik. Betiko lagunekin ez ezik, lagun berriekin biltzea dugu, orain, gustuko. Eta ez litzateke gaitza joera hau, arrazoi nagusia ez balitz, “zaharrari gehiago agoantatu behar zaio” bezalako erantzunak, edota “jatetxean gehiago ordaintzen da baina denok berdin”. Eta umorea, giroa, kantua eta ospakizuna, “hori ere beti batzuek eramaten dute mahaira eta berdin da lonjan

edo garajeen zein jatetxean egon, otordua okertzen ez den bitartean”.

Jaietako paisaiak, beraz, paperean ez hainbeste baina kaleetan eta kale kantoietan, ederki aldatuta sumatu ditut. Europarragoak izan direla aipatu da. Nazioarteagoak. Kanpotik datorren jendearentzat abegikorragoak. Hori guztia ondo dago. Kanpokoak etor daitezten nahi baitugu eta konta dezaten. Kontatutako dutena eta nola kontatuko duten ere, garrantzitsua den arren. ■

«
Espainiako Gobernuaren laguntzaz
antolatutako ekintza guztiak kartel
erraldioen bidez present egon dira han eta
hemen; Asociación de Escritores de
Euskadik antolatutako emanaldiaz gozatu
ahal izan dugu, horren baitan euskaradunik
sartzen ez bada ere, maleruski
»